Vnútorný predpis
pre tvorbu a účtovanie opravných položiek
obce Biely Kostol

č.10/2026

Vnútorný predpis je vypracovaný v zmysle zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v zmysle Opatrenia MF SR zo dňa 12. 12. 2022, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, uverejneného pod č. MF/014454/2022-36, /ďalej len Postupy účtovania/ v znení neskorších zmien a doplnkov.

Názov a sídlo organizácie	**Obec Biely Kostol, Pionierske námestie 5475/18, 919 34 Biely Kostol**
Poradové číslo vnútorného predpisu	10.
Vypracovala :	Alica Stabilini
Schválil :	Doc.Ing.Iveta Paulová,PhD.,MBA
Dátum vyhotovenia vnútorného predpisu	31.12.2025
Účinnosť vnútorného predpisu od	01.01.2026
Ruší sa vnútorný predpis	číslo : 10/2024 zo dňa :01.04.2024
Prílohy	

Článok 1
Všeobecné postupy účtovania opravných položiek

1. Opravné položky sa tvoria v súlade s § 26 zákona o účtovníctve. Opravné položky sa tvoria na základe zásady opatrnosti, podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo prechodné zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu, okrem trvalého zníženia hodnoty majetku. Opravnou položkou sa odhaduje predpokladané zníženie hodnoty majetku. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak sa udiala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku.
2. Ak došlo k trvalému zníženiu hodnoty majetku, zníženie sa účtuje na ťarchu nákladov, napríklad odpis pohľadávky na základe súdneho rozhodnutia o jej vyrovnaní, mimoriadny odpis dlhodobého majetku.
3. Opravné položky sa vytvárajú k:
   a) dlhodobému majetku
   b) zásobám
   c) pohľadávkam
   d) finančnému majetku
4. Opravné položky pri odpisovanom dlhodobom majetku, ktorého úžitková hodnota sa znižuje opotrebovaním, sa tvoria, ak jeho úžitková hodnota zistená pri inventarizácii je **významne nižšia hodnota o viac ako 700,00 Eur** ako jeho ocenenie v účtovníctve po odpočítaní oprávok (zostatková cena) a toto zníženie hodnoty nemožno považovať za zníženie trvalého charakteru. Opravné položky pri neodpisovanom dlhodobom majetku sa tvoria, ak jeho úžitková hodnota zistená pri inventarizácii je **významne nižšia** (hodnota o viac ako 700,00 Eur) ako jeho ocenenie v účtovníctve (obstarávacia cena) a toto zníženie hodnoty nemožno považovať za zníženie trvalého charakteru.
5. Opravné položky k dlhodobému finančnému majetku **sa vytvárajú**, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu. Hodnota opravnej položky sa vyčísli kvalifikovaným odhadom. Opravná položka sa tvorí vo výške kladného rozdielu účtovnej hodnoty finančného majetku a hodnoty budúcich ekonomických úžitkov. Ak nastane zmena predpokladu zníženia hodnoty podielu na základnom imaní opravné položky **sa zrušia.** V prípade, že hodnota dlhodobého finančného majetku je ku dňu ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka **vyššia** ako jeho účtovná hodnota, túto skutočnosť uvedie účtovná jednotka **v Poznámkach** účtovnej závierky.
6. Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku a návratným finančným výpomociam **sa vytvárajú**, ak existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu.
7. Opravné položky k zásobám sa účtujú pri dočasnom znížení úžitkovej hodnoty zásob, napríklad, ak sa pri inventarizácii zistí, že čistá realizačná hodnota zásob **je nižšia**, ako je cena použitá na ich ocenenie v účtovníctve a toto zníženie hodnoty je významné a nemožno ho považovať za zníženie trvalého charakteru. Významné riziko pre účtovnú jednotku predstavuje dočasné zníženie úžitkovej hodnoty zásob o viac ako 300,00 Eur.
8. Opravné položky k pohľadávkam sa tvoria najmä k pohľadávkam, pri ktorých je opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, k sporným pohľadávkam voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie.

   Pri tvorbe opravných položiek k pohľadávkam sa prihliada najmä na
   a) **dobu**, ktorá uplynula od splatnosti pohľadávky,
   b) **stav**, v ktorom sa dlžník nachádza, napríklad, ak dlžník zomrel, je v konkurznom konaní, konkurzné konanie bolo zastavené alebo zrušené pre nedostatok majetku, dlžník je v likvidácii alebo sa voči nemu vedie konanie o výkone rozhodnutia.

   Opravné položky sa tvoria alebo sa upraví ich výška
   a) poslednému dňu kalendárneho štvrťroka pri pohľadávkach,
   b) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.
9. **Tvorba** opravnej položky sa účtuje **na ťarchu nákladov** v prospech príslušného účtu opravných položiek.

10. Opravné položky sa **zúčtujú znížením alebo zrušením** v prospech výnosov, ak toto opatrenie neustanovuje inak a na ťarchu príslušného účtu opravných položiek, ak inventarizácia v nasledujúcom účtovnom období nepreukáže opodstatnenosť ich existencie alebo výšky, alebo ak pominuli dôvody ich existencie v priebehu účtovného obdobia.

11. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa z dôvodu upravujúcich závierkových účtovných prípadov účtuje tvorba opravnej položky alebo sa upraví jej výška, napríklad v prípade vyhlásenia konkurzu na niektorého z odberateľov, ktoré sa uskutočnilo po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok z obchodného styku existovalo už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

12. Opravné položky nemajú aktívny zostatok.

Článok 2
Tvorba opravných položiek k jednotlivým druhom majetku

1. Opravné položky k dlhodobému majetku:

Opravné položky tvorené k poškodenému, nevyužívanému majetku budú tvorené na základe výsledkov fyzickej inventúry dlhodobého majetku. Povinnosťou inventarizačnej komisie je v rámci fyzickej inventúry dlhodobého majetku identifikovať poškodený, nevyužívaný dlhodobý majetok a zachytiť výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku v inventarizačných zápisoch.

Opravné položky sa tvoria k nehnuteľnému majetku, k majetku zaúčtovanom na účtoch obstarania dlhodobého majetku, k hmotnému majetku, k nehmotnému majetku, k finančnému majetku. Povinnosťou inventarizačnej komisie je v rámci inventúry identifikovať nevyužívaný dlhodobý majetok a zachytiť výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku v inventarizačných zápisoch a zaznamenať rozhodnutie vedenia organizácie o ďalšom využívaní majetku.

Dôvod – príčinu tvorby opravnej položky k dlhodobému majetku musí inventarizačná komisia vyznačiť v inventúrnom súpise.

Dôvod – príčinu zníženia alebo zrušenia opravnej položky k dlhodobému majetku **musí inventarizačná komisia vyznačiť v inventúrnom súpise.**

2. Opravné položky k pohľadávkam

Opravné položky k pohľadávkam sa rozdeľujú na:

a) **zákonné** - vytvárané podľa zákonných predpisov § 20 zákona č.595/2003 Z.z. o dani z príjmov v z.n.p. v rámci podnikateľskej činnosti

b) **ostatné** - vytvárané v prípade, že si to vyžaduje verné a pravdivé zobrazenie účtovníctva v rámci hlavnej činnosti

Opravné položky k pohľadávkam sa vytvárajú v prípade

- pochybných pohľadávok - t. j. pri tých, ktoré predstavujú riziko, že nebudú dlžníkom úplne alebo čiastočne zaplatené a pri
- sporných pohľadávkach - t. j. pri pohľadávkach voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie alebo zaplatenie,
- pohľadávok voči dlžníkom v konkurznom konaní alebo v prípade, ak tak ustanoví zákon o dani z príjmov
- pohľadávok voči dlžníkom v likvidácii alebo sa voči nemu vedie konanie o výkone rozhodnutia
- dlžníkom nezaplatená alebo neuznaná časť pohľadávky,

Dôvodom k tvorbe opravných položiek v prípade pohľadávok sú najmä:

a) pohľadávka je k 31.12. bežného účtovného obdobia po lehote splatnosti a z odsúhlasovania pohľadávok počas inventúr je zrejmé, že pohľadávka nebude úplne alebo čiastočne zaplatená,

b) pohľadávky, u ktorých sa začal podaním proces ich právneho vymáhania prostredníctvom súdu, alebo exekútora

c) pohľadávky, ktorých vymáhanie pokračuje alebo je ukončené právoplatným rozhodnutím, ale nie sú úplne alebo čiastočne uhradené,

d) pohľadávky, ktorých časť alebo celok dlžník odmieta zaplatiť alebo uznať ich oprávnenosť a pod. z najrozličnejších príčin,

e) pohľadávky, ktorých uznanie nebolo vykonané alebo ktorých čiastky boli rozporované zo strany dlžníka pri potvrdzovaní pohľadávok v procese inventarizácie pohľadávok,

f) pohľadávky, pri ktorých dlžník vstúpil do likvidácie

g) v prípade, ak lehota splatnosti pohľadávky prekročila počet dní podľa ustanovení tohto vnútorného predpisu

h) pohľadávky, ktoré vznikli na základe zmluvy o ručení alebo inej obdobnej zmluvy a ktoré pôvodný dlžník obci neuhradil,

i) pohľadávky voči dlžníkom v konkurznom konaní, ktoré boli prihlásené v určenej lehote na konkurzný súd; konkurzné konanie bolo zastavené alebo zrušené pre nedostatok majetku

Dôvod - príčinu tvorby opravnej položky k pohľadávkam musí inventarizačná komisia vyznačiť v inventúrnom súpise.

Dôvod - príčinu zníženia alebo zrušenia opravnej položky k pohľadávkam musí inventarizačná komisia vyznačiť v inventúrnom súpise. Deň, keď pominuli dôvody, pre ktoré bola opravná položka vytvorená, sa popíše v inventúrnom súpise k účtu 391 - Opravné položky k pohľadávkam spolu s uvedením účtovného dokladu, ktorý preukazuje túto skutočnosť.

3. Opravné položky k zásobám

Opravné položky tvorené k poškodeným, nevyužívaným zásobám budú tvorené na základe výsledkov fyzickej inventúry zásob. Povinnosťou inventarizačnej komisie je v rámci fyzickej inventúry zásob, identifikovať poškodené, nevyužívané zásoby a zachytiť ich v inventúrnych súpisoch a v inventarizačných zápisoch.

Článok 3
Výška opravných položiek

1. Opravné položky k dlhodobému majetku:

Príčinami k tvorbe opravných položiek v prípade dlhodobého majetku sú najmä:

a) nevyjasnenosť vlastníckych vzťahov a majetkového usporiadania v prípade nehnuteľností za predpokladu, že je predpoklad k úspešnému právnemu odvodeniu existencie vlastníckych práv, avšak tieto nie sú zdokumentované v súlade so všetkými všeobecne záväznými právnymi predpismi,

b) nezaradenie nedokončeného dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku do používania napr. v dôsledku prechodnej zlej finančnej situácie účtovnej jednotky, pretože sa nedajú splniť všetky podmienky stanovené všeobecne záväznými predpismi alebo existujú prechodné finančné problémy, spojené s dokončovaním a zaradením dlhodobého majetku do užívania, pričom takýto stav pretrváva už viac ako dve účtovné obdobie (do účtovného obdobia sa započítava aj kalendárny rok, v ktorom sa príčina opravnej položky k účtu 041, 042 skúma) a pri vykonávaní inventarizácie sa zistí pretrvávajúci stav zostatkov na účtoch 041 alebo 042 - Obstaranie dlhodobého nehmotného alebo hmotného majetku

c) predpokladá sa nižšia predajná cena dlhodobého hmotného alebo dlhodbého nehmotného majetku v porovnaní s jeho ocenením v účtovníctve

d) nevyužiteľnosť dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku.

Tvorba opravnej položky k dlhodobému hmotnému majetku, k dlhodobého nehmotnému majetku, k nedokončenému dlhodobému hmotnému majetku a k nedokončenému dlhodobému nehmotnému majetku sa posudzuje individuálne podľa nevyužiteľnosti majetku. Nevyužiteľnosť dlhodobého hmotného a nehmotného majetku sa určuje v %.

Tvorba opravnej položky k dlhodobému finančnému majetku sa posudzuje individuálne na základe predložených výsledkov hospodárenia (výkaz ziskov a strát, súvaha, poznámky) jednotlivých obchodných spoločností.

V prípade, že obchodná spoločnosť vykazuje záporné vlastné imanie minimálne dve po sebe idúce účtovné obdobia, obec bude vytvárať opravnú položku v 1. roku tvorby opravnej položky vo výške 50 % a v 2. roku tvorby opravnej položky vo výške 100 % z účtovnej hodnoty dlhodobého finančného majetku. Pri tvorbe opravných položiek k dlhodbému finančnému majetku, v ostatných prípadoch, sa bude hodnota dlhodobého finančného majetku prehodnocovať individuálne podľa výsledkov hospodárenia.

2. **Tvorba opravnej položky** ku krátkodobému finančnému majetku a návratným finančným výpomociam **sa posudzuje individuálne.**

3. **Opravné položky k pohľadávkam**

a) **Zákonné OP k pohľadávkam v rámci podnikateľskej činnosti**

K pohľadávkam, pri ktorej je riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ktoré boli zahrnuté do zdaniteľných príjmov, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako:

360 dní	sa zahrnie do výdavkov do výšky 20% menovitej hodnoty pohľadávky alebo jej nesplatenej časti bez príslušenstva
720 dní	sa zahrnie do výdavkov do výšky 50% menovitej hodnoty pohľadávky alebo jej nesplatenej časti bez príslušenstva
1 080 dní	sa zahrnie do výdavkov do výšky 100% menovitej hodnoty pohľadávky alebo jej nesplatenej časti bez príslušenstva

Neplatí to pre pohľadávky nadobudnuté postúpením alebo pohľadávku, ktorú možno vzájomne započítať so splatnými záväzkami voči dlžníkovi.

b) **Ostatné OP k pohľadávkam v rámci hlavnej činnosti**

K pohľadávkam, pri ktorej je riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako

12 mesiacov alebo 360 dní	najviac do výšky 25% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
24 mesiacov alebo 720 dní	najviac do výšky 50% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva
36 mesiacov alebo 1 080 dní	najviac do výšky 100% menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva

Opravné položky k pohľadávkam sa vytvoria v 100 % výške menovitej hodnoty pohľadávok, resp. vo výške rovnajúcej sa čiastke úhrnu akýchkoľvek pochybných alebo sporných pohľadávok voči dlžníkovi, ak ide o pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý:

- vstúpil do likvidácie,
- je v konkurznom konaní
- alebo ide o pohľadávky, ktoré sú súdne alebo exekučne vymáhané.

Inventarizačné súpisy pohľadávok sú prvotnými účtovnými záznamami a podkladmi k tvorbe opravných položiek k pohľadávkam podľa pravidiel stanovených týmto vnútorným predpisom.

4. **Opravné položky k zásobám**

Dôvodom k tvorbe opravných položiek v prípade zásob sú najmä nasledovné skutočnosti:

a) žiadny obrat (reálny výdaj) v prípade jednotlivých položiek zásob v priebehu posledných dvoch kalendárnych rokov, do ktorých sa započítava i kalendárny rok, v ktorom sa príčina opravnej položky k zásobám skúma,

b) zistenie takej skutočnosti, že zásoby majú prechodne zníženú hodnotu z dôvodov technických, ekologických a pod., resp. z dôvodov zmeny technológie, nevyhovujúcim parametrom dizajnu alebo jeho fyzickej opotrebovanosti,

c) nízka obratnosť zásob,

d) zníženie hodnoty majetkových zložiek pod dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (napríklad straty z predaja majetku),

Článok 4
Účtovanie opravných položiek

09 - Opravné položky k dlhodobému hmotnému majetku

	Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
1.	Tvorba OP k DHM	100	558	092
2.	Tvorba OP k nedokončenému DHM	100	558	094
3.	Tvorba OP k DFM	100	559	096
4.	Čiastočné alebo úplné zrušenie OP k DHM	100	092	658
5.	Čiastočné alebo úplné zrušenie OP k nedokončenému DHM	100	094	658
6.	Čiastočné alebo úplné zrušenie OP k DFM	100	096	659
	a iné			

29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

	Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
1.	Tvorba opravnej položky ku krátkodobému finančnému majetku	100	559	291
2.	Zúčtovanie opravnej položky ku krátkodobému finančnému majetku t.z. čiastočné alebo úplné zrušenie opravnej položky v prípade, ak sa pri inventarizácii preukáže neopodstatnenosť zníženia ocenenia krátkodobého finančného majetku alebo v prípade predaja alebo iného úbytku krátkodobého finančného majetku	50	291	659
3.	Tvorba opravnej položky k návratnej finančnej výpomoci	100	559	291
4.	Zúčtovanie opravnej položky k návratnej finančnej výpomoci t.z. čiastočné alebo úplné zrušenie opravnej položky v prípade, ak sa pri inventarizácii preukáže neopodstatnenosť zníženia ocenenia návratnej finančnej výpomoci	50	291	659

19 - Opravné položky k zásobám

	Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
1.	Tvorba OP k materiálu	400	558	191
2.	Zníženie alebo zrušenie OP k materiálu	400	191	658
3.	Odúčtovanie OP k zásobám v prípade, ak nespĺňajú podmienky podľa tejto smernice čl.3 ods.3	400	191	428

39 - Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie

	Text účtovného prípadu	Suma v €	MD	D
	Tvorba a prehodnotenie výšky opravnej položky k pohľadávkam k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka			
	Zdaňovaná/podnikateľská činnosť			
1.	Tvorba **zákonnej OP** k pohľadávkam			
	a) voči dlžníkom v konkurznom konaní podľa § 20 ods. 10 ZDP	1 500	557	391 AÚ
	b) nepremlčaným, pri ktorých je riziko, že ich dlžník nezaplatí, a ak pohľadávky pri ich vzniku boli zahrnuté do zdaniteľných príjmov (§ 20 ods. 14 a § 52 ods. 18 ZDP)	500	557	391 AÚ
	Nezdaňovaná/hlavná činnosť			
1.	Tvorba **ostatných OP** k pochybným sporným a iným rizikovým pohľadávkam, ktoré nespĺňajú podmienky pre tvorbu zákonných OP	300	558	391 AÚ
2.	Zníženie alebo zrušenie opravných položiek k pohľadávkam			

	a) zákonných opravných položiek	200	391 AÚ	657
	b) ostatných opravných položiek	300	391 AÚ	658

Článok 5
Záverečné ustanovenia

1. Vnútorný predpis je súčasťou systému finančného riadenia obce.
2. Tento vnútorný predpis nadobúda účinnosť dňom 01.01.2026

3.Zmeny a doplnky tohto vnútorného predpisu schvaľuje starosta obce.

4.Dňom účinnosti tohto predpisu sa rušia predchádzajúce vnútorné predpisy upravujúce vnútorný kontrolný systém.